

SEKTOR FINANSÓW PUBLICZNYCH W POLSCE

Jawność bez przejrzystości staje się bezprzedmiotowa, a przejrzystość nie przynosi korzyści, jeżeli dostęp do informacji publicznej jest utrudniony.

Jakub Sawulski „Audyty (nie)przejrzystości finansów publicznych”, IBS, 2015

Zestawienie dochodów i wydatków sektora finansów publicznych w 2014 roku (w mld zł)

Samorzędy w około 50% są zależne od transferów od innych jednostek SFP (głównie budżetu państwa)

Istniejąca sprawozdawczość nie pozwala precyzyjnie określić, na co są przeznaczane te środki (ponad 40% polskiego PKB!)

Wyszczególnienie	podsektor rządowy	budżet państwa	pozostałe jednostki	podsektor samorządowy	budżety JST	pozostałe jednostki	podsektor ubezpieczeń społecznych	FUS	pozostałe jednostki	sektor finansów publicznych
1. Dochody ogółem	412,6	283,5	129,0	239,4	194,3	45,1	288,9	183,6	105,4	940,9
w tym transfery wewnątrz SFP	45,8	6,3	39,5	132,1	98,6	33,5	85,9	54,5	31,3	263,8
2. Dochody bez transferów	366,7	277,2	89,6	107,3	95,8	11,6	203,1	129,1	74,0	677,2
3. Wydatki ogółem	443,0	312,5	130,4	241,3	196,8	44,5	296,4	191,7	104,7	980,6
w tym transfery wewnątrz SFP	187,5	159,8	27,7	30,5	26,9	3,5	45,8	5,3	40,5	263,8
4. Wydatki bez transferów	255,5	152,7	102,8	210,8	169,8	41,0	250,6	186,4	64,2	716,9
5. Wynik [1-3]	-30,4	-29,0	-1,4	-1,9	-2,4	0,6	-7,5	-8,1	0,7	-39,7
6. Wynik „netto” [2-4]	111,3	124,5	-13,2	-103,5	-74,1	-29,4	-47,5	-57,3	9,8	-39,7

Debatę publiczną koncentruje się na tym...

Deficyt samego FUS był w 2014 roku wyższy niż deficyt całego sektora finansów publicznych

...a powinna na tym.

Wydatki budżetu państwa stanowiły 44% wydatków sektora finansów publicznych w 2014 roku, a po wyeliminowaniu środków przekazywanych z budżetu do innych jednostek SFP było to 21%. Mimo to debata publiczna jest zdominowana przez dyskusję nad ustawą budżetową oraz (w mniejszym stopniu) realizacją budżetu państwa. W przestrzeni publicznej praktycznie nie funkcjonuje informacja o planie finansowym FUS, którego wydatki netto (poza sektor finansów publicznych) przewyższają wydatki netto budżetu państwa. Podobnie jest ze zbiorczymi danymi na temat budżetów samorządów.

Brak debaty nad całościowym obrazem sytuacji sektora finansów publicznej w Polsce jest przede wszystkim efektem braku wystarczającej informacji na ten temat. Proces budżetowania i sprawozdawczość są skoncentrowane na budżecie państwa. Udostępniane dane nie pozwalają nawet na określenie kierunków wydatkowania środków w całym sektorze finansów publicznych.